

Kikta (1941) nakon cantusa bez velike izrazitosti na nepromijenjenom pedalu *mi* dolaze savršeni trozvuci ispresjecani listovskim kadencama. Potom u trećoj pastoralni osjećaju se očevidne reminiscencije na C. Francka. Sve to vodi kratkoj stranici, baziranoj na slijedu desetinki u ostinato. Očito, usprkos općenitosti naslova, autor nije htio biti istorodan u toj sviti.

Dva djela u zbirci zaslužuju da ih posebice istaknemo jer pokazuju izvornu sintezu zapadnog pisanja i glazbenih predaja baštinjenih od naroda. Riječ je o *Devet pučkih estonskih melodija* što ih je harmonizirao i uredio Edgar Arro (1911). Djelo je zanimljivo po izmjeni binarnih i ternarnih ritmova. Imitacije i kontrapunkt mu daju maksimalnu izrazitost. Posebno treba istaći *Polifone varijacije na drevnu rusku temu Jurija Bucka* (1938). Pet dijelova tog načinjeno je po dvama fragmentima melodija od kojih je jedna drevno pjevanje »znamenny« (neumatsko, jednako gregorijanskom pjevanju pravoslavne crkve. To bi službeno glazba do XVI stoljeća. Svjesno ili ne, autor je je stvorio djelo potpuno religioznog značaja. Tako orguljama vraća tradicionalnu bit koju ne nagruđuje strana estetika ni kontekst.

Među djelima slobodna stila navodimo fantazije Olega Komarnicog (1946) i Đivanja Mihailova (1938), preludije Dimitrija Kulkova (906), Aleksandra Pirumova (1930) i Andreja Exhpaia (1925). Posljednji je također autor jedne passacaglie, ali se ne nalazi u zbirci. Napisana je kao uspomena na skladatelja Mjaskovskoga. Ipak nešto žalimo: u antologiji ne vidimo imena jednog od najvećih sovjetskih skladatelja, Borisa Tiščenka (rođen 1939). Ova ili ona od njegovih *Dvanaest invencija za orgulje*, objavljenih 1972. sadrži ozbiljne stranice i s korišću bi upotpunila tu panoramu posljednjih stvaranja sovjetske škole.

(L'Orgue, 1976, 157, 30-31. A. Lischke)

M. M.

*Hans Wolfgart: »ORFF SCHULWERK UND THE-
RAPIE«, Orffov instrumentarij i liječenje. Marhold,
Berlin, 1975.*

To je druga knjiga u izdanju Wolfgarte gore spomenute izdavačke kuće Marhold iz Berlina. Autor je zapravo skupio niz praktičnih prikaza o primjeni jednostavnog i posebno djeci bliskog Orffovog instrumentarija u terapiji. Radi se o zanimljivim doprinosima prvo od najrenomiranih stručnjaka na tom području C. Orffa, H. Wolfgart, K. Josefa i K. Oberborbecka. Zatim slijedi prikaz terapijskog rada takvim instrumentarijem od mentalno retardiranih, te osoba sa duševnim problemima bilo da se radi o odraslima ili mnogo češće odjeci sa poglavito smetnjama ponašanja. Zastupljene su i ostale pometenosti u razvoju, među inim smetnjama nastale uslijed moždane kljenuti, tjelesne oštećenosti, epilepsije i mucanja. Ova edicija iako sadrži katkada izvještaje sa nešto previše entuzijazma, ipak daje nam vrlo lijepi pregled o upotrebi tog instrumentarija u terapiji, koji je u našim prilikama djelomično iz razloga novčanog, pa radi mentaliteta i drugačijih tradicija premalno primjenjiva. Može se preporučiti svim ljudima koji se teoretski, a osobito praktički zanimaju liječenjem glazbom, a također glazbenim pedagozima, defektolozima, te općenito odgajateljima.

D. B.

*Albert Wellek: MUSIKPSYCHOLOGIE UND MU-
SIKÄSTHETIK — Grundrisse der systematischen
Musikwissenschaft (Glazbena psihologija i glazbena
estetika, temeljni prikaz sustavne znanosti o glazbi),*

Bouvier Verlag Herbert Grundmann — Bonn (Sav. R. Njemačka).

Radi se o klasičnom udžbeniku i vrijednoj knjizi netom preminulog njemačkog muzikologa, inače autora poznatih djela o apsolutnom sluhu i tipologiji glazbene nadarenosti u njemačkom narodu. To je zapravo prošireno izdanje 10 godina prije izdane knjige, obogaćena većom bibliografijom itd. Knjiga je podijeljena u nekoliko dijelova. Dio o psihologiji sluha osim prethodnih razjašnjenja, razgraničenja i povijesnog prikaza sadrži opsežno razrađenu psihologiju kako pojava sluha, (posebno problematika akorda, te koni disonantnost), tako i njegove strukture uz posebno zanimljive prikaze o sintezi, a osobito o amuzijama (neurološka poremećenja glazbenih funkcija). Dio o psihologiji glazbe sadrži ponovno osim općih i povijesnih napomena (osobito razrađeno je poglavlje o Kurt-hovima postavkama) i rasprave o teorijama prostora, u problemima vremena, te o tipologiji glazbe, njenoj fenomenologiji, stvaralaštvu, sinopsiji, te granična područja usporedbeno prema psihopatologiji, odnosno liječenju glazbom. Dio o glazbenoj estetici obrađuje osim temeljnih pitanja i razne specifične probleme, te osobito zanimljivo o glazbi i poeziji te govoru o razumijevanju izražaja uz razrađivanje problema hermeneutike, osjećaja i simbola, stvaraoaca i djela, te posebno i problematiku moderne glazbe. U slijedećem dijelu obrađena je glazbena sociologija u smislu industrijske revolucije u glazbi, kao i glazbeni odgoj sa obrazovanjem u smislu tipova sluha i njegova usavršavanja. Posebno je zanimljivo dodatno poglavlje o prostoru u glazbi a vrlo je vrijedan doprinos posebno ovog izdanja knjige opsežni prikaz literature posebno o psihologiji glazbe i sluha, amuzijama i o estetici glazbe. Knjiga se može toplo preporučiti svim glazbenicima, pedagozima, psiholozima, pa i stručnjacima s područja medicine koji žele upoznati gornju problematiku iz neprevielikog broja djela sa njemačkog govornog područja.

D. B.

*Gerhart Harrer: »GRUNDLAGEN DER MUSIKTHE-
RAPIE UND MUSIKPSYCHOLOGIE«. (Temelji
glazbene terapije i psihologije). Gustav Fischer, Stut-
gart, 1975.*

Knjiga je vrlo opsežni i studiozni — osmišljeni skup posebno napisanih radova, kako bi se dobila cjelovita knjiga s tog područja. Skupljena imena su vrlo renomirani stručnjaci na tom području iz njemačkog govornog područja, počev od glazbenika, glazboterapeuta, glazbenih sociologa i psihologa, pa do vrlo renomiranih psihijatarata, koji se tim područjem aktivno bave. Značajni su glazbeni socioetnološki doprinosi, te posebno oni iz područja psihologije glazbe. Osim pojedinih područja u okvirima dječje ometenosti u razvoju, prikazana su osobito dobro područja primjene glazbe kod odraslih bolesnika — od psihosomatskih bolesti i neuroza, pa preko penoloških problema do depresija i psihoza. Vrijedni su doprinosi o školovanju glazboterapeuta, kao i o povijesti glazboterapije.

Knjiga je u ovom času najaktuelnije izdanje s cjelokupnog područja liječenja glazbom na njemačkom jeziku; može se preporučiti svim stručnjacima i zainteresiranima koji žele od najeminentnijih autora saznati vrlo suvremena iskustva sa tog područja.

D. B.